

**VAASAN
OSALLISTUMIS-
OHJELMA**

2022-2025

TERVETULOA TUTUSTUMAAN VAASAN KAUPUNGIN OSALLISTUMIS- OHJELMAAN!

Ohjelman tavoitteena on parantaa kuntalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia, ja se on tehty porukalla: asukkaita, yhteisöjä ja henkilöstöä varten. Ohjelma lähtee liikkeelle arvoista, teoista ja mahdollistajista, joita olemme yhdessä tunnistaneeet kunkin ryhmän kohdalla. Tämän jälkeen esitellään konkreettiset tavoitteet ja toimenpiteet sekä niille mittareita.

Järjestimme asukkaille, neuvostoille, yhdistyksille ja kokemusosaajille, toimialojen johtoryhmille ja vuorovaikuttajien verkostolle yhteensä 15 työpajaa tai kohtaamista vuosina 2020 ja 2021. Lisäksi ohjelmatyötä ohjasi luottamushenkilöistä koostuva ohjausryhmä. Lopuksi ohjelmaluonnos oli myös asukkaiden kommentoitavana kokonaisuudessaan.

Kiitämme kaikkia matkalla mukana olleita. Yhdessä muotoiltu ohjelma muuttuu yhteistyöllä eläväksi; teoiksi vaasalaisessa, onnellisessa arjessa.

Aluepalvelupäällikkö Suvi Aho

**ASUKKAIDEN
VAASA -
OSALLISTUMINEN
TOIMII
ARJESSA**

**KUNTA
LAINEN**

ARVOT

- Omaksi koettu arki
- Yhdenvertaisuus
- Kaiken ikäisille avoin ja ylisukupolvisuutta tukeva kaupunki
- Itselle tärkeiden asioiden edistäminen

TEOT

- Viestimme monikanavaisesti ja monikielisesti
- Meillä on avoimet ovet ja kohtaamme asukkaat
- Moninaisuuden ja erilaisten tarpeiden huomiointi palveluissa

MAHDOLLISTAJAT

- Toimivat vaikuttamisen väylät
- Asukasenergia

ASUKKAIDEN VAASA - OSALLISTUMINEN TOIMII ARJESSA

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT
Osallistumismahdollisuuksista saa helposti ja ajantasaisesti tietoa vaasa.fi -sivulta ja somekanavista, sekä yhteispalvelupisteistä ja kirjastoista Asukasvuorovaikutus ja sen tulosten hyödyntäminen tehdään näkyväksi	• Käynnistetään osallistumis- ja vuorovaikutusalusta, josta kuntalainen löytää keinoja osallistua kotikaupungin kehittämiseen• Viestintäsuunnitelma osallistumisen tavoista: ”Näin voit vaikuttaa”, mitä päätetään ja missä elimissä, eli tuodaan etukäteen vaikuttamisen mahdollisuudet esiin.• Kehitetään yhteisviestintää asukkaiden ja yhteisöjen kanssa.	• Tavoitetut henkilöt• Vuorovaikutusalustan käyttäjävolyymit ja asiämäärä• Osallistumiseen liittyvien tiedotteiden ja lehtijuttujen määrä• Asukkaiden kokemus: pystynkö vaikuttamaan asioihin?
Osallistuvan budjetoinnin resurssin nostaminen 1€ / asukas 2025 mennessä	• Kehitetään osallistuvaa budjetointia.	• € / asukas, ehdotuksia per vuosi
Kaupunkia kehitetään yhdessä asukkaiden kanssa – sähköisesti ja fyysisesti	• Järjestetään kyselyjä (Webropol, Maptionnaire, kevyempiä myös sosiaalisessa mediassa), ja myös paperinen vastausmahdollisuus yhteispalvelupisteille, kirjastoihin ja muihin asukkaiden / yhdistysten kokoontumispaikkoihin.• Asukastyöpajojen järjestäminen ja jälkihoito: lähetetään osallistujille kiitos ja tietoa tuloksista.• Some-postaukset ja -äänestykset.• Kaupunginosissa / kirjastoissa / mielenkiintoisissa paikoissa asukasraateja ja työpajoja. Yhdistykset, aluetoimikunnat, neuvostot mukaan.	• Julkaistujen kyselyjen määrä• Asukastilaisuuksien määrä.• Vastanneiden ja osallistuneiden määrä.

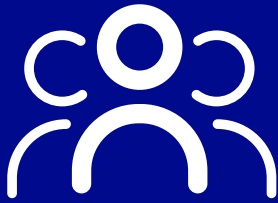
TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT
Palautteen antaminen on helppoa, siihen vastataan nopeasti ja asian etenemisestä saa tietoa. Kuntalaisaloitteisiin vastataan nopeasti	• Palautekanava kolmikieliseksi ja palauteprosessi vuorovaikutteisemmaksi. • Kehitetään kuntalaisaloitteiden käsittelyä.	• Annetun palautteen määrä / vuosi • Jatkotoimenpiteiden raportointi
Lasten vaikuttamis- mahdollisuuksien parantaminen ja demokratiakasvatuksen edistäminen Nuorten äänestysprosentin kohentaminen	• Toteutetaan lasten vaikuttamispäivä –pilotti 2022 yhteistyössä oppilaskuntien ja Nuvan kanssa. • Vaasan kaupungin osallistumiskanavat osaksi yhteiskuntaopin sisältöjä 5. ja 9. lk. • Yhteistyö ja demokratiakokeilut 2.asteen oppilaitosten ja korkeakoulujen, sekä niiden opiskelijayhdistysten kanssa • Hyödynnetään Oikeusministeriön demokratia.fi –palvelua ja Allianssin Poliitiikkaviikkoa	• Lasten vaikuttamispäivän toteutuminen; osallistujien määrä & kokemukset • Demokratiakokeilujen määrä sekä niihin osallistuneiden oppilaiden ja opiskelijoiden lukumäärä.

**MERKITYKSELLINEN
ELÄMÄ SYNTYY
VUOROVAIKUTUKSESSA -
VAASA ON
JÄRJESTÖYSTÄVÄLLINEN
KAUPUNKI**

YH
TEI
SÖT

ARVOT

- Kansainvälinen kaupunki on monikielinen ja -kulttuurinen
- Vuorovaikutteisuus ja muiden kohtaaminen
- Intressien yhteensovittaminen

TEOT

- Verkostomainen yhteinen toimintatapa
- Joustava ja aktiivinen kumppanuus
- ”Vastaus tunnissa”: reagoidaan nopeasti ja annetaan väliaikatietao asiaan etenemisestä

MAHDOLLISTAJAT

- Aktiiviset järjestöt ja vahva yrityskehittäjä
- Yhteisöenergia: toisiaan täydentävät edustuksellisen ja suoran demokratian ryhmät

MERKITYKSELLINEN ELÄMÄ SYNTYY VUOROVAIKUTUKSESSA - VAASA ON JÄRJESTÖYSTÄVÄLLINEN KAUPUNKI

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT
Tarjotaan avoimia toimintatiloja yhdistyksille	Edistetään kaupungin tilojen avaamista toiminnallisilla ja toimintakulttuurin muutoksilla	Avoimien tilojen määräMaksullisten tilojen määräTilojen sijoittuminen eri kaupunginosiin kartallaTarjottujen tilojen esteettömyys (% tiloista)Tilojen käyttöaste
Hyvän elämän edistäminen järjestöavustusten avulla	Kehitetään kaupungin avustustoimintaa kaikilla toimialoilla	Haetut ja myönnetyt avustukset euroa per vuosi / ToimialatSaajien ja hakijoiden lukumääräKansallinen vertailutieto, paljonko avustuksia myönnetään Vaasassa järjestöille e / asukasKonserniyhtiöiden/ kaupungin omistamien yritysten tuet (mm. Vaasan sähkö)Yhdistysten palaute avustushausta

TAVOITTEET

Yhdistykset kumppaneina esiin

TOIMENPITEET

- Tuetaan henkilöstön vuorovaikutus yhdistysten kanssa.
- Yhdistysten yhteystiedot helposti saatavilla / yhteys lähellä.fi (sinnedit)
- Jaettavaan muotoon tieto kunkin kaupunginosan keskeisistä järjestötoimijoista
- Yhdistysten avainhenkilöt sillanrakentajina ja välittäjäorganisaatioina taustayhteisöihin, etenkin haavoittuvassa asemassa olevat asukasryhmät.
- Kokemosaaajien esiintuominen kaupungin työntekijöille
- Kehitetään toimialoille 2021 luotua yhdistysyhteys henkilöiden toimintaa
- Tehdään järjestöopas / käsikirja, jossa kuvataan käytännössä kaupungin yhdistysyhteistyön tavat ja tavoitteet.

MITTARIT

- Yhteisten tilaisuuksien määrä per vuosi (yhdistysillat ym. tapahtumat)
- Toimialojen kumppaneina toimineiden yhdistysten määrä / vuosi
- Hyödynnettyjen kokemosaaajien lukumäärä / vuosi
- Nimetyt yhteyshenkilöt toimialoilla ja
- Yhdistysyhteys henkilöiden yhteiset tapaamiset / vuosi
- Järjestöoppaan julkaisu, päivittäminen valtuustokausittain

Monikielisen osallistumisen tukeminen

- Selkokielisen ja omankielisen materiaalin tuottaminen osallistumisesta Vaasassa, yhteistyössä maahanmuuttajayhteisöjen kanssa; Infoa, materiaaleja, kotoutumisen alkuvaiheeseen vaikuttamismahdollisuuksista ja päätöksenteosta.

- Materiaalin ja kieliversioiden lukumäärä

**VAIKUTTAMISEN
MAHDOLLISUUDET
PARANEVAT -
OSALLISTUMISTA
TUKEVA KAUPUNKI
JA OSAAVAT
TYÖNTEKIJÄT**

HEN KI LÖS TÖÖ

ARVOT

- Kehittyvä osaaminen ja ymmärrys
- Syttyvä ja mahdollistava
- Asukkaiden asioista otetaan koppi

TEOT

- Toimialarajat ylittävä yhteistyö
- Osallistumistyöhön saa tukea
- Vastuun jakaminen ja hierarkian purku
- Dialoginen kehittäminen myös asiakasrajapinnassa

MAHDOLLISTAJAT

- Kielitaitoinen ja asiakaslähtöinen henkilöstö
- Asukasosallistumisen mahdollistavat rakenteet ja johdon tuki

VAIKUTTAMISEN MAHDOLLISUUDET PARANEVAT - OSALLISTUMISTA TUKEVA KAUPUNKI JA OSAAVAT TYÖNTEKIJÄT

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT
Kaupungin työntekijät kokevat asukasosallistumisen tukemisen omakseen, ja toteuttavat sitä rohkeasti	• Lisätään tukea osallistumistyölle: järjestetään koulutuksia ja työpajoja osallistumisen tavoista.• Muotoillaan henkilöstölle intranettiin osallistumisen työkalupakki, jossa tukimateriaalia osallistumistyöhön.	• Koulutuksiin ja työpajoihin osallistuneen henkilöstön määrä, palaute henkilöstöltä.• Intranettiin on julkaistu osallistumisen työkalupakki.
Osallistumistoimien saavutettavuus huomioidaan Mahdollistetaan asukkaiden oma toiminta	• Eri kieli- ja kulttuuritaustaisille henkilöille mahdollisuus osallistua esim. asukastilaisuuksiin toisinaan myös omalla äidinkielellä. -> Kielellinen saavutettavuus.• Kehitetään myös ketterämpiä keinoja; matalampaa kynnystä asukkaiden ja kaupungin yhteistoiminnalle kuin valtuustoaloite• Esteetön digitaalisuus ja saavutettavat sisällöt sekä selkokielisen viestinnän pilotointi.• Huomioidaan myös netittömät; fyysisiä tapaamisia sekä palautelaatikoita ja kyselyjä kirjastoissa ym. kohtaamispaikoissa.• Tuetaan asukkaita talkootyössä ym. omaehtoisessa toiminnassa.	• Esteettömyysraportin soveltuvat osat• Monikielisten ja selkokielisten osallistumistoimien pilottien määrä.

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	MITTARIT
Neuvostot ja aluetoimikunnat näkyväksi	• Pyydetään lausuntoja useammin. • Kaupungin valmistelijat ja asiantuntijat vierailemaan useammin kokouksiin. • Vahvistetaan vuorovaikutusta omaan taustayhteisöön: temaattiset tapahtumat, kentän äänen kerääminen ja pyöreän pöydän keskustelut, some-vuorovaikutus ja esim. asialistan tiivistelmä esiin. • Keskustelunavaukset tutkimuksista ja hyvistä käytänteistä, vierailut. • Puheenjohtajien ja neuvostotojen & aluetoimikuntien valmistelijoiden tapaamiset.	• Kokoukset / lausuntopyynnöt / asiat / vuosi
Hiljaisten väestöryhmien äänen esiin nosto ja positiivinen erityiskohtelu	• Hyödynnetään peruspalveluita osallistumistoimissa esim. kotoutumis- ja työllisyyspalvelut. • Hyödynnetään kouluttautuneita kokemososaajia	• Hyödynnettyjen kokemososaajien määrä / vuosi
Asukasosallistumisen ja -osallisuuden vaikuttavuutta mitataan Vaasassa valtakunnallista (ja kansainvälistä) vertailutietoa tuottavilla, relevanteilla mittareilla	• Vaasa mukana kuntaliiton (esim. Arttu2) osallisuustutkimuksessa. • Osallisuutta mitataan Vaasassa esim. SDG sosiaalisen kestävän kehityksen ja demokratian mittareilla ja / tai hyödynnetään THL:n osallisuusindikaattoria.	• Vaasassa on käytössä em. mittareita ja niiden tuloksia hyödynnetään toiminnan suunnittelussa.
Yritysyhteistyö osallisuuden tukena	• Yhteistyö työnantajien ja yrittäjäjärjestöjen kanssa. Tuodaan esiin monikulttuurisia tekijöitä.	

V ^ ^ S ^ .